

Щоденний звіт № 228/2020

від 24 вересня 2020 року¹

Короткий виклад

- СММ зафіксувала 80 порушень режиму припинення вогню в Донецькій області та одне таке порушення в Луганській області. За попередній звітний період Місія зафіксувала 157 порушень режиму припинення вогню в Донецькій області та не зафіксувала жодного такого порушення в Луганській області.
- СММ уточнювала повідомлення про те, що чоловік зазнав поранень унаслідок детонації вибухового пристрою в Саханці Донецької області.
- Місія продовжувала здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського. У вечірній час безпілотний літальний апарат СММ дальнього радіуса дії виявив присутність людей на ділянках розведення в районах Золотого та Петрівського.
- Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення ремонту та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- СММ і далі спостерігала за ситуацією, у якій на тлі пандемії COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на контрольному пункті в'їзду-виїзду та відповідному блокпості збройних формувань у Луганській області.
- Обмеження свободи пересування Місії тривали, зокрема в пункті пропуску на кордоні в непідконтрольному урядові районі неподалік Довжанського Луганської області, а також знову на блокпості в непідконтрольному урядові районі поблизу ділянки державного кордону біля Безіменного Донецької області*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 23 вересня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

² Більш детальну інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі місця, згадані у звіті, представлено в додатку. Упродовж звітнього періоду камера СММ у Петрівському не функціонувала.

³ Зокрема вибухи.

⁴ Зокрема внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 23 вересня 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
-
- Низька
- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005).
Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності.
Відсутність помилок у мапі не гарантується,
а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ
затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати,
копіювати, відтворювати, передавати, транслювати,
продавати, ліцензувати або застосовувати
без попереднього дозволу з боку ОБСЄ
у письмовому вигляді.
Створено: 24/09/2020

У Донецькій області Місія зафіксувала 80 порушень режиму припинення вогню (постріли та черги зі стрілецької зброї, оцінені як навчання з бойовою стрільбою) у районі на північний схід від н. п. Новоселівка Друга (підконтрольний урядові, 23 км на північ від Донецька). За [попередній звітний період](#) зафіксовано 157 порушень режиму припинення вогню.

У Луганській області СММ зафіксувала 1 порушення режиму припинення вогню (вибух) на південний схід від ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) (див. нижче). За [попередній звітний період](#) порушень режиму припинення вогню зафіксовано не було.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня до кінця звітного періоду СММ зафіксувала сукупно 1 309 порушень режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 218 вибухів, 9 невизначених боєприпасів, що пролетіли, й 13 освітлювальних ракет, а також 1 069 черг і пострілів).

Чоловік зазнав поранень унаслідок детонації вибухового пристрою в Саханці Донецької області

Команда СММ уточнювала повідомлення про те, що вранці 17 вересня чоловік зазнав поранень унаслідок детонації вибухового пристрою в н. п. Саханка (непідконтрольний урядові, 97 км на південь від Донецька).

18 вересня медпрацівники лікарні в н. п. Новоазовськ (непідконтрольний урядові, 102 км на південний схід від Донецька) повідомили, що 17 вересня до них доправили чоловіка з численними пораненнями нижньої частини тіла (зокрема травматичною ампутацією правої гомілки), що нагадували травми, отримані від вибуху міни. Вони додали, що після проведення операції його перевезли до лікарні в н. п. Донецьк (непідконтрольний урядові). 23 вересня спостерігачі по телефону розмовляли з жінкою, яка відрекомендувалася дружиною постраждалого та розповіла, що вранці 17 вересня, повертаючись із рибалки на сусідньому ставку на західній околиці Саханки, її 58-річний чоловік наступив на вибуховий пристрій і зазнав численних поранень, та додала, що наразі він у лікарні в Донецьку.

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотої та Петрівського

Уранці 23 вересня у межах ділянки розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) команда Місії зафіксувала 3 людей, які косили траву обабіч дороги між контрольним пунктом в'їзду-вийзду (КПВВ) та новою секцією мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

23 вересня на цій ділянці розведення спостерігачі бачили 2 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») поблизу блокпоста збройних формувань південніше нового прольоту мосту біля Станиці Луганської.

Також того ж дня за межами ділянки розведення, орієнтовно за 1,1 км на північ від мосту поблизу Станиці Луганської та приблизно за 20 м на захід від КПВВ, спостерігачі бачили вирву, яка нещодавно виникла внаслідок розриву в м'якому ґрунті, обгорілу траву

навколо неї та осколки всередині. Визначити напрямок вогню та тип застосованого озброєння, що спричинило появу вирви, не вдалося.

Увечері 22 вересня в межах ділянки розведення в районі Золотого безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії виявив 1 особу на колишній позиції збройних формувань неподалік східного краю ділянки, приблизно за 1,4 км на північ від її південно-східного кута.

23 вересня поблизу блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення команда Місії бачила 7 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»); троє з них пройшли углиб ділянки розведення до місця приблизно за 350 м на північ від її південного краю, а потім повернулися у супроводі ще 4 осіб (двоє у пластикових рукавичках і масках, ще двоє в захисних костюмах, кожен ніс каністру з розпилювачем). Там же спостерігачі бачили, як 2 особи в захисних костюмах розпиляли дезінфікуючу рідину з каністр на автомобілі СММ, що прямували до непідконтрольних урядові районів.

23 вересня, здійснюючи моніторинг південніше цієї ділянки розведення, орієнтовно за 3 км на північ від н. п. Первомайськ (непідконтрольний урядові, 58 км на захід від Луганська), спостерігачі чули 1 вибух невизначеного походження приблизно за 1–2 км на південний схід (за оцінкою, поза ділянкою розведення, однак у межах 5 км від її краю).

22 та 23 вересня орієнтовно за 500 м на південь від південного краю цієї ділянки розведення спостерігачі бачили відповідно 27 та 25 робітників, які за допомогою важкої будівельної техніки проводили роботи з обох сторін автодороги Т1316 (зокрема укладали гравій, вирівнювали поверхню землі та видаляли рослинність).

Увечері 22 вересня в межах ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії виявив 2 осіб на колишній позиції Збройних сил України неподалік її південно-західного кута. Цей БПЛА також виявив 1 особу на колишній позиції збройних формувань біля південно-східного кута цієї ділянки розведення.

23 квітня, здійснюючи моніторинг у трьох місцях поблизу ділянки розведення, спостерігачі констатували там спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Місія зафіксувала 2 міномети й 1 зенітний ракетний комплекс у непідконтрольних урядові районах Луганської області (детальніше див. таблицю нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁵

Місія зафіксувала бойові броньовані машини з обох боків лінії зіткнення в Донецькій області, а також броньовану ремонтно-евакуаційну машину в підконтрольному урядові районі Луганської області (детальніше див. таблицю нижче).

⁵ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Зусилля Місії зі сприяння уможливлення ремонту та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення будівельних робіт на південь від південного краю ділянки розведення в районі Золотого (див. вище), північніше н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) та неподалік н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), південніше мосту у Щасті.

Місія також сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення огляду, технічного обслуговування і видалення рослинності на залізничних коліях у н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська); ремонту об'єктів інфраструктури водопостачання поблизу н. п. Паньківка (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська); ремонту ліній електропередачі біля н. п. Золоте-4 (Родіна; підконтрольний урядові, 59 км на захід від Луганська) і н. п. Спартак (непідконтрольний урядові, 9 км на північ від Донецька), а також проведення робіт із розмінування неподалік підконтрольних урядові н. п. Гірське (63 км на захід від Луганська), н. п. Оріхове (57 км на північний захід від Луганська) та н. п. Геївка (27 км на північний захід від Луганська), зокрема для сприяння доступу до сільськогосподарських земель.

Крім того, СММ здійснювала моніторинг дотримання локального режиму припинення вогню для уможливлення видачі пенсій у н. п. Золоте-5 (Михайлівка; непідконтрольний урядові, 61 км на північний захід від Луганська).

Місія і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька).

Прикордонні райони, які не контролюються урядом*

Перебуваючи в пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Довжанське (84 км на південний схід від Луганська), команда Місії бачила, що в Україну в'їхали/увійшли 4 автомобілі (усі з табличками «ЛНР»), 1 тентована вантажівка (з табличками «ЛНР») та 1 автобус (з табличками «ЛНР» і приблизно 15 пасажирами різної статі та віку), а також 4 пішоходи (3 чоловіків та 1 жінка різного віку). Тимчасом з України вийшли 8 автомобілів (зокрема 1 із табличками «ЛНР») і 3 тентовані вантажівки (з табличками «ЛНР»). Через 20 хвилин член збройних формувань сказав патрулю СММ залишити цей район*.

Заходи з протидії пандемії COVID-19 на КПВВ і відповідних блокпостах

У Луганській області СММ констатувала, що КПВВ у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань південніше мосту біля Станиці Луганської функціонували.

Перебуваючи на КПВВ близько 10:20 і 12:35, спостерігачі бачили сукупно 60 осіб (різної статі та віку), які очікували в черзі в напрямку підконтрольних урядові районів, та сукупно 55 осіб (різної статі та віку), які очікували в черзі у протилежному напрямку. Крім того, команда Місії бачила, що гольф-кар курсував між новим прольотом мосту та КПВВ.

Перебуваючи на відповідному блокпості збройних формувань орієнтовно о 13:05 і 14:15, спостерігачі бачили сукупно 30 осіб (18 жінок і 12 чоловіків різного віку), які очікували в черзі в напрямку підконтрольних урядові районів, та сукупно 35 осіб (23 жінки та 12 чоловіків різного віку), які очікували в черзі у протилежному напрямку.

Місія продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр із контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. нижче). Діяльність СММ у Донецькій і Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- У пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Довжанське (непідконтрольний урядові, 84 км на південний схід від Луганська) член збройних формувань сказав патрулю Місії залишити цей район.
- На блокпості збройних формувань біля н. п. Безіменне (непідконтрольний урядові, 100 км на південь від Донецька) 2 члени збройних формувань [знову](#) заборонили патрулю Місії проїзд, пославшись на накази своїх командирів не пропускати СММ.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
21.09.2020	1	міномет (2Б14 «Піднос», 82 мм)	поблизу н. п. Надарівка (64 км на захід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії
	1	буксирований міномет (2Б9 «Волошка», 82 мм)		
22.09.2020	1	зенітний ракетний комплекс (9К33 «Оса»)	поблизу н. п. Тавричеське (48 км на захід від Луганська)	БПЛА дальнього радіуса дії

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
22.09.2020	1	ймовірно бойова броньована машина	поблизу н. п. Новоселівка Друга (69 км на південь від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
23.09.2020	1	броньована ремонтно-евакуаційна машина (БРЕМ-Ч)	поблизу н. п. Новозванівка (70 км на захід від Луганська)	патруль
непідконтрольні уряду райони				
22.09.2020	1	ймовірно бронетранспортер (типу БТР)	поблизу н. п. Ужівка (96 км на південь від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії

⁶ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 23 вересня 2020 року⁷

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
приблизно 2 км на ПдЗх від н. п. Новоселівка Друга (підконтрольний уряду, 23 км на Пн від Донецька)	5–6 км на ПнСх	чули	25	черга		стрілецька зброя	23.09, 11:20–11:22
	5–6 км на ПнСх	чули	20	постріл		стрілецька зброя	23.09, 11:23–11:30
	5–6 км на ПнСх	чули	35	постріл і черга		стрілецька зброя	23.09, 11:31–11:40
приблизно 3 км на Пн від н. п. Первомайськ (непідконтрольний урядові, 58 км на захід від Луганська)	1–2 км на ПдПдСх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	23.09, 10:36

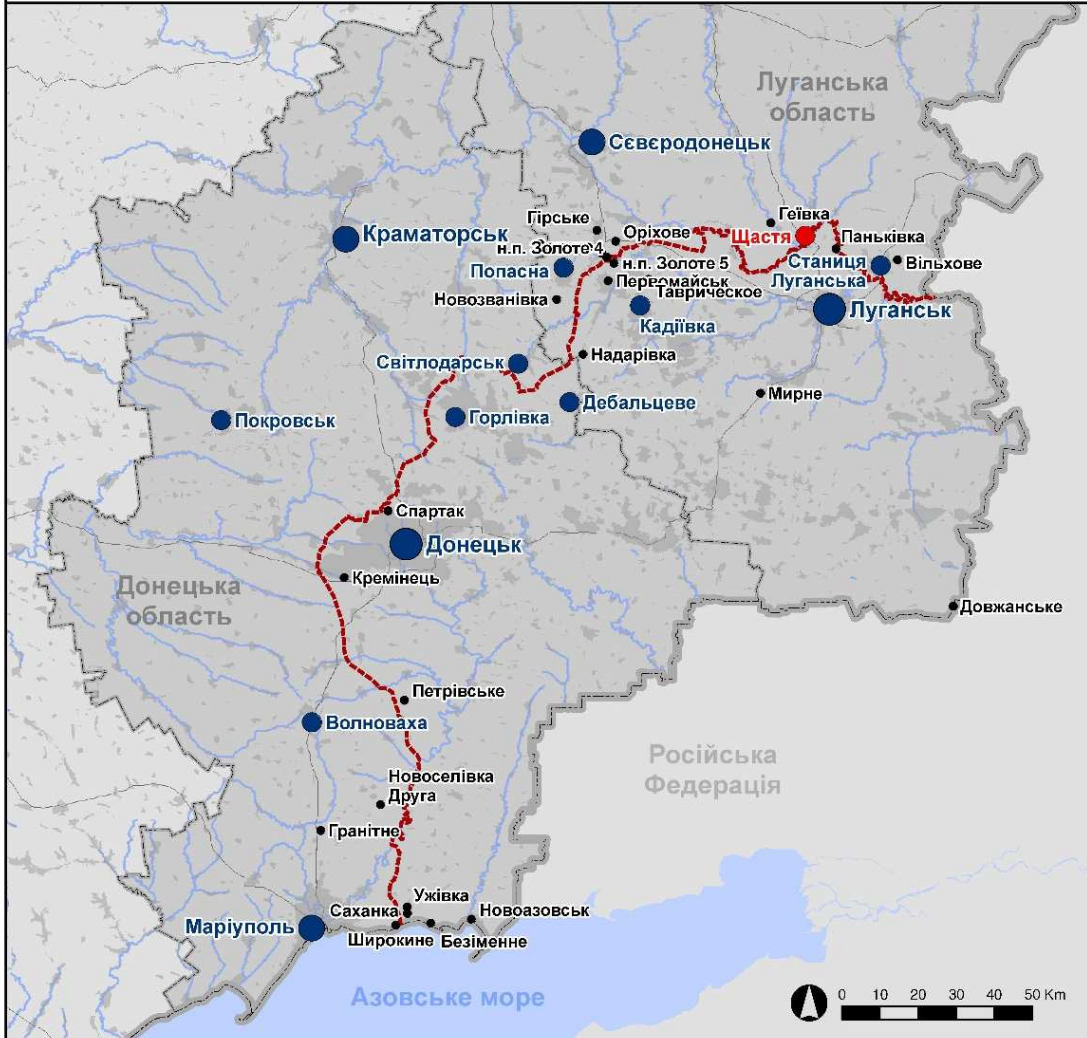
⁷ У таблиці вказані лише ті інциденти, які спостерігачі СММ бачили особисто чи які були зафіксовані камерами СММ, а також ті випадки, які СММ оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані вибухи і т.д. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї і т. д., базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей⁸

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Населені пункти, згадані у звіті від 24 вересня 2020 року

- моніторингова команда / патрульний центр
- патрульний центр
- передова патрульна база
- місце, звідки співробітники СММ були тимчасово передислоковані
- згаданий у звіті населений пункт
- лінія зіткнення (орієнт.)

Джерело: адміністративні кордони – УКТП ООН; дороги, ріки – проект OpenStreetMap; море – VLIZ (2005). Акваторія МГО; інше – ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.

Створено: 24/09/2020

⁸ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри і передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів із безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. Місія використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).